

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1663. usque ad annum 1674

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119193

§. 108. Clementis Papæ IX. Constitutio adversus Gallicam versionem
Ritualis Romani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67332](#)

Sæc. XVII. domini cum observationibus. IV. Joa
A.C. 1668. nes Henricus Ursinus elucubravit com
mentaria in quosdam Prophetas mino
res & in Jonam, item Regulam fidei
christianæ, arboreum Biblicum, col
lationem de una religione, Isagoge
Historico - Chronologicam, de necel
tate Calicis consecrati, Sylvam The
ologiæ symbolicam, & alia quam plurima.
V. Matthæus Hofman edidit clavis
Apocalypticam, viridarium Spiritu
sancti ex plantis biblicis, Chronogra
phiam Terræ sanctæ, & Topographiam
Hierosolymitani & Salomonis Temp
VI. Jacobus Rappius prælo subjec
commentarium synopticum in univer
Biblia, Bibliothecam portatilem, Ju
nuam SS. Theologiæ, Aphorismos
& Memoriale Biblicum.

§. CVIII.

**Clementis Papæ IX. Constitutio
versus Gallicam versionem Ri
tualis Romani.**

Fuit & hic annus Christi millesimu
sexcentesimus sexagesimus octava
lætis ac tristibus fatis intermixtus, te
tamen prævaluere tristia, & Ecclesiæ
tranquillitatem perturbantia, præcipue
in Galliis, ubi novi fastidii argumen
tum exstitit Gallica versio Ritualis Re
ma

*Abrege de
l'Hist. Eccl.
tom. 3.
Argentre
Coll. Jud.
tom. 3.*

mani, quod Nicolaus Pavillonius Ale- Sæc. XVII.
tensis Episcopus Parisiis hoc anno ex- A. C. 1668.
cudi curabat, sub hoc titulo: *Rituale*
Romanum Pauli V. Pontificis Gallice redi-
tum ad usum Diœcesis Aletensis unacum
instructionibus & rubricis, cum autem
in hac versione quædam doctrinæ & pro-
positiones falsæ & erroneæ continerentur, hinc Clemens IX. Papa die nona
Aprilis hoc Rituale flammis consignari
jussit, edito desuper hoc diplomate:

„Creditæ nobis divinitus omnium
„Ecclesiarum sollicitudinis ratio exigit,
„ut Ecclesiasticæ disciplinæ, cuius cu-
„stodes a Domino constituti sumus, ubi-
„que conservandæ jugiter incumbentes,
„omni cura, atque vigilantia præcavere
„studeamus, ne quid in eam irreat,
„quo quomodolibet turbari aut a præ-
„scriptis ritibus aberrare, & via erro-
„ribus aperiri possit. Cum itaque (sicut
„nobis innotuit) anno proxime elapo-
„typis impressus, ac in lucem Parisiis
„editus fuerit Gallico idiomate liber,
„cui titulus est: *Rituale Romanum Pauli V.*
„ad usum Diœcesos Aletensis, unacum In-
„structionibus & rubricis Gallice. In quo
„non solum continentur non nulla ab
„ipso Rituali Romano jussu felicis re-
„cordationis Pauli Papæ V. prædeces-
„oris nostri edito aliena, sed etiam
„doctrinæ quædam, & propositiones

T 3

„falsæ,

Sæc. XVII. „falsæ, singulares, in praxi periculoſis,
A. C. 1668. „erroneæ, & consuetudini in Ecclesiæ
„communiter receptæ, atque Ecclesiæ
„ſiaſticis Constitutionibus oppoſitæ, &
„repugnantes, quarum uſu & Lectione
„Christi Fideles in jam damnatos ex
„rores ſenſim induci, ac pravis ope
„nionibus infici poſſent. Nos oppoſi
„tunum huic malo remedium adhibere
„volentes, motu proprio, & ex certa
„Scientia, ac matura deliberatione no
„stra, librum ſub titulo Ritualis Gal
„lico idiomate editum præfatum Au
„thoritate apostolica tenore præfeca
„tium omnino damnamus, reprobamus
„& interdicimus, ac pro damnato, re
„probato, & interdicto haberi volo
„mus, ejusque impressionem, leſti
„nem, retentionem & uſum univerſi
„& singulis utriusque ſexu Christi Fe
„delibus præfertim civitatis, & Dioc
„cesis Aletensis, cuiuscunque gradus
„conditionis, Dignitatis, & præemi
„nentiæ exiſtant, licet de illis ſpeciali
„& individua mentio habenda foret,
„sub pœna excommunicationis latæ fer
„tentiae ipſo facto incurrendæ perpetuo
„prohibemus. Mandantes, ut statim
„quicunque illum habuerint, vel in
„futurum quandocunque habebunt, lo
„corum Ordinariis, vel inquisitoribus
„qui vero Venerabili Fratri Epifcopo

„Al-

„Aletensi subsunt, Metropolitano, aut Sæc. XVII.
„uni ex vicinioribus Episcopis, reali- A.C. 1668.
„ter & cum effectu exhibeant, tra-
„dant, & consignent; qui nulla inter-
„posita mora exemplaria sibi tradita,
„& alia quæcumque habuerint, igne
„comburant, & comburi faciant; in
„contrarium facientibus non obstanti-
„bus quibuscumque, ut autem præsen-
„tes literæ ad omnium notitiam faci-
„lius deveniant, volumus, & Autho-
„ritate prædicta decernimus, illas ad
„valvas Basilicæ Principis Apostolo-
„rum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac
„in acie campi Floræ de urbe per ali-
„quem ex cursoribus nostris publicari,
„ac illarum exempla ibidem affixa re-
„linqui, illasque sic publicatas omnes
„& singulos, quos concernunt, perinde
„afficere & arctare, ac si illorum uni-
„cuique personaliter notificatæ, & in-
„timatæ fuissent, Ipsarum vero præ-
„sentium literarum transumptis, seu
„exemplis, etiam impressis, manu ali-
„cujus Notarii publici subscriptis, &
„sigillo personæ in Ecclesiastica digni-
„tate constitutæ munitis, eandem fi-
„dem in judicio, & contra illud ha-
„beri, quæ eisdem præsentibus habe-
„retur, si forent exhibitæ vel ostensæ.,

Verum huic Pontificis Constitutioni
mox viginti novem Franciæ Episcopi

T 4 feso

Sæc. XVII. sese opposuere, hujusque versionis defensio
A. C. 1667. sionem palam in se suscepserunt, inter
per Ludovicus XIV. Franciæ Rex non
sine maxima summi Pontificis molli-
stia Bragellinio Nuntio Apostolico in-
hibuit, ne Pontificis Bullas, quibus
tam Ritualis quam Testamenti Novi
Gallicam versionem proscriptis, pro-
mulgaret.

§. CIX.

*Quatuor Franciæ Episcoporum litterarum
 encyclicarum ad omnes Galliarum
 Præfules.*

*Vid. supra
 Hist. abregé
 de la Paix
 du Clement
 Recueil. II.
 pag. 120.
 Abbé du
 Mas Hist.
 des cinq.
 prop. l. 6.*

Cum interim quatuor illi Franciæ
 Præfules, qui hucusque formulae
 signare recusabant, ex numero Senatus
 decreto haud obscure prospicerent, quo
 caussæ suæ patrocinium a Rege nullum
 sperare possent, totius Cleri Gallicam
 opem implorare statuerunt. Igitur hanc
 in rem die vigesima quinta Aprilis da-
 tis ad omnes Franciæ Episcopos lite-
 ris contra Romanam Curiam acerbe
 questi, eos rogabant, ut sui defensionem
 in se susciperent, utpote in causa ipsi
 etiam communi, cum non modo de pri-
 vata eorum oppressione, sed sacrorum Ca-
 nonum eversione, primorum æquitatis na-
 turalis præcipiorum violatione, & summa
 dignitatis Episcopalis contemptu agetur.